

MIHAI URSACHI – *POEME/POÈMES*

Emanoil MARCU

Éditions Humanitas, Bucarest,
Roumanie

Suflet de seară

Spânzurători fastuoase înalță
amurgul.
Fețele morților, înflăcărate,
extatice verbe proferă deasupra
colinelor vinete.

Îți spun: e o baie de sânge în
Cosmos,
o deflorare sangvină ca o
înjunghiere.
Să nu invocăm larii zilei, cu
nemărginită
iubire, tot ce a fost de serbat s'a
serbat

Iată, se instaurează'n pădurile albe
de liliac, în codrii cu crini seculari,
o guvernare a păcii, o împăcare,
și pasărea singurătății cobește în
sine:

„așteaptă-mă ieri.“

Ame vesperale

Le crépuscule dresse des gibets
fastueux.
Extatiques, les visages des morts
profèrent des verbes enflammés
au-dessus
des collines violacées.
Je te dis : un bain de sang enivre
l'Univers,
une défloration sanguine comme
un égorgement.
N'invoquons pas les lares du jour.
Avec un
amour infini, nous célébrâmes
toutes les fêtes.

Voilà, dans les blanches forêts de
lilas, dans les bois aux lys
séculaires s'instaure un règne de
paix, un apaisement, et l'oiseau
de la solitude présage à part lui:

« attends-moi hier. »

Ghilotina

Veselă ceată eram, vinul ca
sângele
în vinele noastre ardea.

Când deodată
văzurăm cerul amurgului: lepede
mare
de gresie. Iar în apus
se'nălța, uriaș, eșafodul. O
ghilotină
cât Domul din Köln.

Stăturăm ca niște stane. De gheață.
Nimic nu mișca. Nu șoptea.
Apusul
era „ca o mare de sânge“.
Lespedea joasă, gălbuie, de gresie
aștepta nemișcată. Cerule!

*

Mașina uriașă era roz-bonbon. O
imensă
Clădire din tortă. Cadou de
Crăciun.
Și părea
de o stingheră tristețe, ca un obiect
menajer
expulzat din bucătărie. Nostalgic
părea că îmbie spre sine, cu
duioșie, copiii ingrați, care uită
ușor.

*

Veselă ceată eram, vinul ca
sângele...

La guillotine

Nous étions une bande joyeuse, le
vin
comme le sang brûlait dans nos
veines.
Et c'est alors que nous vîmes,
soudain,
le ciel au crépuscule : une énorme
dalle de grès. Et vers l'Occident
se dressait, colossal, l'échafaud.
Une guillotine
haute comme le Dôme de
Cologne.

Nous restâmes comme des pierres.
Glacés. Rien ne bougeait. Aucune
rumeur. Le couchant
était comme une « mer de sang ».
La dalle basse, jaunâtre, de grès
attendait immobile. Ô ciel !

*

La gigantesque machine était rose
bonbon. Une
immense bâtisse en pâtisserie.
Cadeau de Noël.
Elle semblait
d'une tristesse solitaire, tel un
objet ménager
banni de la cuisine. Nostalgique,
elle semblait tendrement inviter
dans son sein
les enfants ingrats, oubliés.

*

Nous étions une bande joyeuse, le
vin...

Nox

Ascultă păunii în media nopții.
Moarte albastră, moarte ferice

ei ne anunță cu glasuri novice.

Ascultă păunii în media nopții.

Căci dinspre codrul supus
legănării
glasul lor vine multiplu ca ierbile:
eu zic că acesta e foșnetul mării,
cerbii invocă duioasele cerbile.

Ascultă păunii în media nopții.

Căci încă mai sună un bucium în
lume
la cumpăna nopții și foarte departe
apare și duhul sublimei huidume
ce guvernează pădurile moarte.

Ascultă, ascultă păunii.

Orb

Genovevei Logan

„Căci fâlăind din aripi late
spiritul se suie la sidere,
întru spălarea de păcate,
de întristare și durere.“
Așa cânta bătrânul ORB,

Nox

Écoute les paons à ce juste minuit.
La mort en azur, la mort en délices
ils nous l'annoncent de leurs voix
novices.

Écoute les paons à ce juste minuit.

Multipliée comme les herbes, leur
voix
sort des ténèbres rythmiques du
bois :
c'est, je vous dis, le frou-frou de la
mer,
biches câlines qu'invoquent les
cerfs.

Écoute les paons à ce juste minuit.

Car il existe dans le monde un cor
qui à minuit résonne encor,
puis apparaît la sublime momie,
Golem souverain des bois
endormis.

Écoute, écoute les paons.

Aveugle

à Genoveva Logan

« Car en battant des ailes larges
l'esprit s'envole au firmament,
de ses péchés faire la décharge,
de ses chagrins et ses tourments. »
Ainsi parlait le vieil AVEUGLE,

ornat festiv cu decorații,
pe când deasupra lui un corb
plana (din instinct) felurite rotații.

Balada nopții de aur

În noaptea bogată de august luna
era ca un gulden,
averi importante pierdusem la
marea ruletă a nopții.
Când iată într'o caleașcă de scoică
la care erau înhâmați
o pereche de struți, se năzări din
pădurile luxuriante

la Rirette, la Rirette

Ea avea părul bogat ca o junglă de
aur, toamna
părului ei își lăsa greutatea pe
umeri, pe talie, până la șolduri.
„Eu sunt Brunhilde“ îmi zise, și
hohotul mic – biciuleț de mătase
îmi plesni fața în noaptea bogată
de august, în noaptea-tezaur.

Larirette, larirette

Averi importante pierdusem la
marea ruletă a nopții.
De prin cotloane secrete, cabuterii,
elfii și alte centurii de spiriduși
mă persiflau cu cruzime în noaptea
profund persistentă.
În noaptea ca un vistiernic
flamand cu o mie de fețe.

Larirette, larirette

bardé de ses médailles en fer,
tandis que par-dessus un aigle
faisait (par instinct) des cercles en
l'air.

La ballade de la nuit d'or

Dans la riche nuit d'or la lune
semblait un gulden. À la
grande roulette nocturne, j'avais
perdu des biens importants.
C'est alors que dans une calèche-
coquille tirée par une paire
d'autruches, surgit, des luxuriantes
forêts,

La Rirette, la Rirette.

Sa chevelure était comme une
jungle d'or, et l'automne des
cheveux pesait sur ses blanches
épaules, sur la taille, jusqu'aux
hanches.
« Je suis Brunhilde », dit-elle, et
son rire, fouet à lanière de soie,
me fouetta le visage dans la riche
nuit d'août, nuit-trésor.

Larirette, larirette.

J'avais perdu des biens importants
à la grande roulette nocturne.
De leurs caches, kobolds,
korrigans et d'autres légions de
lutins
me persiflaient, cruels, dans la nuit
lourdement persistante,
dans la nuit aux mille visages, tel
un trésorier flamand.

Larirette, larirette.

„În noaptea aceasta, îmi spuse, la ora aceasta, poți plânge, căci se întâmplă ceva, se întâmplă.“
Constelații baroce
săvârșeau milenare manevre pe bolta ca o eșarfă violacee. „Se întâmplă ades naufragii“, răspunsei.

Larirette, larirette

Fructul cărnos și sevos, fructul roșu, fabulosul fruct roșu care era gura ei, lăsa să se vadă semințele albe și crude-ale dinților.

„Da, da, în luna aceasta se’ntâmplă ades naufragii“, răspunsei,

„ploaie de stele cad în adâncuri viețile celor naufragați“

Larirette, larirette

„Dar o iubire gentilă și grațioasă ca un capriciu, poate să facă să cadă’n fărâme chiar Domul așa dureros construit; iar dacă la fereastra înaltă cu gratii, când vei privi dimineața talerul roșu din cețuri, ai putea să găsești spânzurândă, cu chipul umflat ca un gulden,

la Rirette, la Rirette.“

„Dar o iubire însângerată, scăldată în sânge, o iubire în Domul incendiat, un incendiu de sânge, Walhalla, incendiul

« Cette nuit, me dit-elle, à cette heure, tu peux pleurer, car il se passe bien quelque chose. »
Sur la voûte – écharpe violacée –, des constellations baroques suivaient leurs millénaires manœuvres. « Il y a souvent des naufrages », répondis-je.

Larirette, larirette.

Le fruit pulpeux et juteux, le fabuleux fruit rouge qu’était sa bouche, laissait voir les semences blanches et crues de ses dents.

« Oui, oui, répondis-je, ce mois il y a souvent des naufrages. »

« Les vies des naufragés, étoiles filantes, pleuvent aux abysses. »

Larirette, larirette.

« Mais un amour gracieux et volage comme un caprice peut faire voler en éclats le Dôme lui-même, si dur à bâtir ; et si par la baie à meneaux, le matin, tu regardais le rouge thaler dans les brumes, tu pourrais y trouver, pendue, le visage bouffi – un gulden –,

La Rirette, la Rirette. »

« Mais un amour dans le feu et le sang, un amour dans le Dôme incendié, un incendie de sang, Walhalla, l’incendie

a tot ce există, beția de sânge și
foc, incendiul de sânge
a tot și a toate, un naufragiu prin
flăcări, în marea de sânge...”

de toutes les choses, l'ivresse de
sang et de feu, l'incendie de sang
de tout ce qui est, un naufrage dans
les flammes, dans l'océan de
sang... »

Larirette, larirette

Larirette, larirette.

Răspunsei... Luna pe cer spânzura
buhăită,
șoareci și broaște purtând felinare
furnicau cete-cete,
dar nu se mai poate găsi, în
fantastica noapte-tezaur,
aceea ce eu am pierdut la marea
ruletă a nopții:

Répondis-je... la lune bouffie
pendait sur la voûte,
souris et grenouilles grouillaient
qui portaient des falots,
mais on ne peut plus retrouver,
dans la nuit-trésor, fantastique,
ce que, moi, j'ai perdu à la grande
roulette nocturne:

la Rirette, la Rirette

La Rirette, la Rirette.

Istoria desăvârșită a săgetătorului

***L'histoire merveilleuse de
l'archer***

În noaptea ceea clară ne-am
adunat cu toții
pe insula rotundă din lacul din
pădure;
purtam armuri ușoare și coifuri ca
irozii
și'n liniștea nocturnă doar
gesturile dure

On était tous venus, par cette nuit,
si claire,
sur l'île circulaire, au lac de la
forêt;
nous portions des heaumes et des
armures légères
et dans la nuit muette nos gestes
déchiraient,

rupeau perdeaua moartă a razelor
de lună...
Înșiruiți în linii, volute
schimbătoare
și stoluri ordonate, o mistică
străbună
ne porunca'n tăcere lunara
vânătoare.

tenaces, le rideau des rais morts de
la lune...
On suivait, muets, une ancestrale
mystique
qui nous rangeait en flancs et
lignes, sans aucune
parole qui perturbe la chasse
lunatique.

Era un cap de bour, întunecat cu
totul,
cu o privire ținută ce mă făcea să
sufăr;
în jos — un fel de barbă, mai albă
ca omătul,
iar între coarne, galben, strălumina
un nufăr.

C'était une tête d'aurochs, un
sombre sortilège,
dont le regard glacé faillit figer
mon sang;
en bas — comme une barbe, plus
blanche que la neige,
entre les cornes, jaune, brillait un
lis d'étang.

Târziu, la fiecare, la un anume
ceas,
era sortit, în cercul cu semn
voievodat,
să între cu cunună și arme de
arcaș:
o singură săgeată, săgeata de
cristal.

L'arc à la main, muets, on
s'approchait
du cercle aux armoiries
voïvodales,
et tard, à tour de rôle, chacun de
décocher
une flèche, une seule, la flèche de
cristal.

Îngenuncheat în cercu'mi și
copleșit de steme,
eu mi-am ținut săgeata, o singură
săgeată,
în nufărul acela... Iar peste mări
de vreme,
pe insula rotundă, în noaptea de
zăpadă...

Agenouillé au centre, comblé de
mes blasons,
moi j'ai visé ce lis, de mon unique
flèche...
Puis, après des âges, des siècles,
des saisons,
sur l'île circulaire, par une nuit de
neige...

Volume bilingue *La Cité Pourriture* de Mihai Ursachi, traduit par
Emanoil Marcu, Botoșani, Editions Axa, 2000.